

Toelichting bij de Algemene subsidieverordening gemeente Noardeast-Fryslân

Algemene toelichting

Opzet van de nieuwe verordening

De fusie van de gemeenten Dongeradeel, Ferwerderadiel en Kollumerland c.a., die elk beschikken over een Algemene subsidieverordening (hierna: Asv), is aanleiding een nieuwe Asv op te stellen. Hierbij is gebruik gemaakt van de drie bestaande verordeningen, de praktijkervaringen in de drie gemeenten, de model subsidieverordening van de Vereniging Nederlandse Gemeenten en de Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb). Uitgangspunt daarbij was dat het nieuwe stelsel voor subsidieaanvragers en –ontvangers en voor de betrokken gemeentelijke diensten zo eenvoudig mogelijk moest en dat praktijkervaringen er goed in verwerkt zouden worden.

De Asv in relatie tot andere wet- en regelgeving

Het subsidierecht kent een gelaagde normstelling. Dat betekent dat wet- en regelgeving een logische hiërarchie van begrippen in lagen van verschillend abstractieniveau bevat. De Awb bevat de algemene normen. In het bijzonder zijn hierbij titel 4.1, over beschikkingen in het algemeen, en titel 4.2, over subsidies, van belang. De meer bijzondere normen zijn opgenomen in de Asv. Normen die op een hoger niveau (de Awb) al zijn geformuleerd, worden daarom op een lager niveau (de Asv of nadere regels) niet meer herhaald. Dit betekent dat de Asv altijd in samenhang met de Awb moet worden gelezen en dat in nadere regels geen normen uit de Asv worden herhaald die rechtstreeks uit de Asv en de Awb volgen.

De Asv geeft de bevoegdheid aan B&W om subsidieregelingen vast te stellen; daarin wordt bepaald welke activiteiten kunnen worden gesubsidieerd. Het betreft hier de delegatie van de bevoegdheid om verordeningen vast te stellen in de zin van artikel 156, lid 3 van de Gemeentewet. Een beperkt aantal, met name regels met betrekking tot de subsidieprocedure, dat in de meeste gevallen zal kunnen worden toegepast, is in de Asv zelf opgenomen: aanvraag- en beschikkingstermijnen, een aantal belangrijke weigeringsgronden (die kunnen worden aangevuld in een subsidieregeling, aangezien daar de specifieke voorwaarden zullen worden genoemd om voor een subsidie in aanmerking te kunnen komen), aanvullende weigeringsgronden met betrekking tot incidentele subsidies, de mogelijkheid om verplichtingen te verbinden aan een subsidie, het wijzigen of intrekken van de subsidie na de verlening, de rekening en verantwoording en de definitieve vaststelling van de subsidie nadat de gesubsidieerde activiteiten zijn verricht. De Asv is niet aan te merken als een wettelijke grondslag zoals bedoeld in artikel 4:23 van de Awb. Deze wettelijke grondslag wordt neergelegd in de subsidieregelingen, daarin staat namelijk wie waarvoor subsidie kan krijgen. In de Asv zijn slechts algemene procedurele regels opgenomen.

In de nu volgende artikelsgewijze toelichting wordt over artikelen en onderdelen daarvan alleen iets opgemerkt waar dat nodig leek.

Artikelsgewijze toelichting

Artikel 1. Begripsomschrijvingen

In dit artikel is een aantal definities opgenomen. Deze definities gelden niet alleen voor deze verordening, maar ook voor de hierop te baseren regelingen. Deze definities zullen dus niet nogmaals in de verschillende subsidieregelingen opgenomen hoeven te worden. Ook kan hier niet van worden afgeweken.

Er is geen definitie opgenomen van het begrip ‘subsidie’. Wat onder een subsidie moet worden verstaan, is omschreven in artikel 4:21 van de Awb. Kenmerken van een subsidie zijn dat er aanspraak is op financiële middelen, door een bestuursorgaan verstrekt met het oog op bepaalde activiteiten van de aanvrager, anders dan als betaling voor aan het bestuursorgaan geleverde goederen of diensten. Voorbeelden: bijdrage; verstrekking; tegemoetkoming; garantie; symbolisch huurbedrag; verkoop beneden kostprijs (overdracht voor een symbolisch bedrag).

Artikel 2. Toepasselijkheid van deze verordening

Uitgangspunt van de Asv is dat B&W bevoegd zijn om te beslissen op aanvragen om subsidies. De Asv is rechtstreeks toepasselijk op de krachtens deze verordening zelf te verstrekken of verstrekte subsidies. Maar er zijn twee andere soorten subsidies mogelijk: subsidies op grond van een andere verordening, zoals die voor gemeentelijke monumenten op grond van de Monumentenverordening, en subsidies waarvan artikel 4:23, derde lid, Awb zegt dat ze zonder grondslag in een wettelijke regeling kunnen worden verleend: als uit de begroting al blijkt wie de beoogde subsidieontvanger is en wat het maximumbedrag is, en incidentele subsidies die voor hooguit vier jaren worden verleend. In het eerste geval (bijzondere verordening) kan de bijzondere verordening de Asv geheel of gedeeltelijk van overeenkomstige toepassing verklaren. In het tweede geval kunnen B&W dat doen bij de subsidieverlening of, daaraan voorafgaand, in een subsidieregeling.

De afwijkingmogelijkheid van de Asv, die in de algemene toelichting reeds ter sprake kwam, geldt niet voor de weigeringsgronden, zo wordt voorgesteld, (a) omdat het niet nodig lijkt, en (b) omdat het soms ook ronduit onwenselijk zou zijn. Zo moet de weigeringsgrond ‘verboden staatssteun’ altijd kunnen worden toegepast; anders loopt de gemeente financiële risico’s, als de Commissie van de Europese Unie vaststelt dat een subsidie in strijd komt met het Verdrag betreffende werking van de EU (VWEU) en de Staat daar op aanspreekt; die zal de schade vervolgens met behulp van de recente Wet Naleving Europese regelgeving publieke entiteiten (beterbekend als Wet NERpe) zeker op de gemeente verhalen. Ook de bibob-toets moet altijd kunnen worden uitgevoerd. Voor artikel 12 geldt hetzelfde.

Artikel 3. Subsidieregelingen

Met dit artikel krijgen B&W de bevoegdheid om in nadere regels (subsidieregeling genoemd), de te subsidiëren activiteiten te bepalen. Voor zover B&W iets wensen te regelen met betrekking tot de doelgroepen die voor subsidie in aanmerking komen, de berekening van de subsidie en de wijze van uitbetalen, dient dit eveneens in de subsidieregeling te gebeuren. Een subsidieregeling is aan te merken als een algemeen verbindend voorschrift. De bevoegdheid om subsidieregelingen vast te stellen is namelijk aan te merken als het delegeren van de bevoegdheid van de raad om verordeningen vast te stellen zoals bedoeld in artikel 156 lid 3 van de Gemeentewet.

In andere artikelen van de Asv worden andere bevoegdheden gedelegeerd die betrekking hebben op de inhoud van de subsidieregeling: het afwijken van termijnen, het verbinden van bepaalde verplichtingen aan de subsidie, de wijze van verdelen van het subsidieplafond.

Voor zover B&W geen gebruik maken van deze bevoegdheid is het slechts in beperkte mate mogelijk om subsidies te verstrekken. De hoofdregel van de Awb is namelijk dat subsidieverstrekking gebaseerd moet zijn op een wettelijk voorschrift, zoals een subsidieregeling, waarin de te subsidiëren activiteiten staan vermeld. Op grond van artikel 4:23, derde lid, van de Awb, bestaan hierop maar vier uitzonderingen:

1. de spoedeisende subsidieverstrekking (tijdelijk, vooruitlopend op de vaststelling van een wettelijk voorschrift);

2. de subsidieverstrekking op grond van een begrotingspost (de begroting dient de subsidieontvanger en het bedrag dat ten hoogste kan worden vastgesteld te vermelden);
3. de incidentele subsidieverstrekking (voor uitzonderlijke gevallen, als er in beginsel slechts eenmalig subsidie zal worden toegekend);
4. de Europese subsidies (is voor gemeenten nauwelijks van belang).

Omdat de Asv niet is aan te merken als een wettelijke grondslag zoals bedoeld in artikel 4:23 van de Awb, is voor het verstrekken van een subsidie derhalve een subsidieregeling noodzakelijk.

Artikel 4. Subsidieplafond en begrotingsvoorbehoud

Een subsidieplafond is vooral nodig als de subsidieregeling een 'open' aanspraak op subsidie geeft (van het type 'ieder die goedgekeurde zonnepanelen plaatst, heeft recht op x procent subsidie'). In artikel 4:26 is bepaald dat bij een subsidieplafond van tevoren een verdelingssysteem bekendgemaakt moet worden. Dat kan de eenvoudige regel 'wie eerst komt, eerst maalt' zijn; een andere mogelijkheid is dat alle gegadigden zich vóór een bepaalde datum moeten melden en dat het beschikbare bedrag volgens een bepaalde sleutel over alle 'reële' aanvragen wordt verdeeld; of dat wordt gekeken welke aanvragen de meest urgente of de meest nuttige zijn, loting is ook toegestaan. De subsidieregeling zal het verdelingssysteem moeten bepalen.

Met het oog op de rechtszekerheid verlangt artikel 4:27 Awb dat het subsidieplafond bekend wordt gemaakt vóór ingang van de periode waarop het betrekking heeft. Op grond van artikel 4:28 Awb kan een verlaagd subsidieplafond alleen worden ingeroepen tegen aanvragen die zijn ingediend voordat de verlaging was bekendgemaakt, als (a) de aanvragen voor het tijdvak waarvoor het subsidieplafond is vastgesteld ingevolge wettelijk voorschrift moeten worden ingediend op een tijdstip waarop de begroting nog niet is vastgesteld of goedgekeurd, (b) het een verlaging betreft die voortvloeit uit de vaststelling of goedkeuring van de begroting en (c) bij de bekendmaking van het subsidieplafond is gewezen op de mogelijkheid van verlaging en de gevolgen daarvan voor reeds ingediende aanvragen. Dit betekent dat het college niet zonder meer het subsidieplafond kan verlagen en reeds ingediende aanvragen kan afwijzen op grond van deze verlaging.

Artikel 5. Aanvraag- en beschikkingstermijnen

De aanvraag- en beschikkingstermijnen voor de jaarsubsidies voor het nieuwe jaar lopen geheel parallel aan die voor de vaststellingsbeschikkingen voor het vorige jaar. De vroege indiening is van belang omdat met deze aanvragen rekening moet kunnen worden gehouden bij het voorbereiden van de begroting; het gaat soms om aanzienlijke bedragen, die én voor de instelling én voor de gemeente van gewicht zijn. Doordat op 1 juni ook de stukken voor de afrekening over het vorige jaar moeten zijn ingeleverd, kunnen de gegevens over jaar n-1 worden betrokken bij de beslissing over jaar n+1.

Voor de subsidieaanvrager is het ook van belang, ruim vóór het nieuwe jaar te weten waarop men waarschijnlijk (zie het begrotingsvoorbehoud van artikel 4) mag rekenen. Daarom is de beschikkingstermijn gesteld op vier maanden, een termijn die normaliter moet kunnen worden gehaald. Zijn er problemen - bijv. over de afrekening over het voorgaande jaar, waar partijen eerst uit moeten proberen te komen -, dan is zo nodig de rest van het jaar beschikbaar. Maakt de door de raad vastgestelde begroting het nodig dat minder subsidie kan worden verleend dan genoemd in de eerdere verleningsbeschikking (of zelfs dat in het geheel geen subsidie kan worden gegeven), dan zullen de 'rectificerende beschikkingen' zo spoedig mogelijk na de vaststelling van de begroting moeten worden genomen en aan de betrokkenen worden toegezonden.

De termijn van 'zes weken tevoren' in andere gevallen (lid 2) zal soms onhaalbaar zijn, bijv. als om goede redenen heel plotseling het idee opkomt om iets op héél korte termijn te organiseren waarvan ook het gemeentebestuur vindt dat dat echt wenselijk is. Soms zal de subsidieregeling al een kortere

termijn geven, of wellicht zelfs bepalen dat in bijzondere gevallen een aanvraag-achteraf nog mogelijk is.

Artikel 6. Inhoud van de aanvraag

Ingevolge artikel 4:29 van de Awb begint het subsidieproces met een aanvraag. Wat een aanvraag is en aan welke eisen een aanvraag moet voldoen staat in afdeling 4.1.1 van de Awb. Zo volgt uit artikel 4:1 Awb dat een aanvraag voor subsidie schriftelijk moet worden ingediend. Met "schriftelijk" is meer bedoeld dan "op papier geschreven". Zo kan de aanvraag ook digitaal worden gedaan (eventueel met het door B&W vastgestelde formulier in digitale vorm). Voorts gelden voor subsidieaanvragen naast de vereisten van artikel 6 uit de Asv en het eventuele aanvraagformulier, de eisen waaraan elke aanvraag om een beschikking moet voldoen volgens artikel 4:2 Awb. Artikel 4:2 Awb bepaalt dat de aanvraag is ondertekend en ten minste de vermelding van naam en adres van de aanvrager, datum en aanduiding van wat men wenst bevat. Ook moet de aanvrager andere relevante gegevens vermelden en bijsluiten. Uit de aanvraagformulieren zal natuurlijk blijken dat ook deze gegevens nodig zijn.

Artikel 7. Weigeringsgronden

Weigeringsgronden voor subsidies zijn denkbaar op drie niveaus. Allereerst geeft de Awb een aantal altijd geldende weigeringsgronden: overschrijding subsidieplafond (art. 4:25), de activiteiten zullen waarschijnlijk niet worden uitgevoerd of het is aannemelijk dat de aanvrager de aan de subsidie verbonden verplichtingen niet zal nakomen of dat hij geen behoorlijke rekening en verantwoording zal afleggen, onjuiste of onvolledige inlichtingen die B&W op het verkeerde been zetten, of faillissement, surséance van betaling of schuldsaneringsregeling aan de orde (art. 4:35). In de tweede plaats kan de Asv weigeringsgronden bevatten. En ten derde kan de Asv bepalen dat ook de subsidieregelingen eigen weigeringsgronden kunnen bevatten.

Artikel 7 geeft – in aanvulling op de Awb – de algemene weigeringsgronden die altijd van belang zijn. Het tweede lid, aanhef en onder h, bepaalt ten slotte dat ook geweigerd kan worden 'als de aanvrager een bij of krachtens deze verordening gestelde verplichting niet nakomt of niet voldoet aan een daar gestelde voorwaarde om voor de subsidie in aanmerking te kunnen komen'.

Het eerste lid betreft onder meer de staatssteunbepaling. Volgens art. 107, eerste lid, van het Verdrag inzake de werking van de Europese Unie (VWEU) zijn 'steunmaatregelen van de staten of in welke vorm ook met staatsmiddelen bekostigd' in beginsel onverenigbaar met de interne Europese markt en daarom veelal ongeoorloofd; namelijk als ze 'de mededinging door begunstiging van bepaalde ondernemingen of bepaalde producties vervalsen of dreigen te vervalsen voor zover deze steun het handelsverkeer tussen de lidstaten ongunstig beïnvloedt'. De leden 2 en 3 sommen een aantal steunmaatregelen op die wél verenigbaar zijn, en artikel 108 VWEU geeft een procedure via 'Brussel' voor twijfelgevallen. De hier genoemde maatregelen plegen te worden aangeduid als 'staatssteun', wat moet worden begrepen onder 'overheidssteun': steun – zoals subsidie – van gemeente of provincie valt er ook onder. Het gaat alleen om steun aan ondernemingen. Tegen de achtergrond van de subsidiepraktijk, waarbij subsidieontvangers bijna altijd particulieren of 'ideële' instellingen zijn, mag worden aangenomen dat van verboden staatssteun in ons geval niet spoedig sprake zal zijn. Bovendien gaat het probleem pas spelen bij grotere bedragen. Maar om alle risico uit te sluiten, is 'verboden staatssteun' hier als eerste algemene weigeringsgrond opgenomen.

Mocht een bijzondere subsidieverordening subsidies in het leven roepen waarbij er een risico op verboden staatssteun is, dan zal die deze weigeringsgrond van de Asv kunnen overnemen, of zelfs heel artikel 7 van toepassing kunnen verklaren. Mocht een bijzondere verordening 'staatsteun' mogelijk maken die wellicht kan worden toegelaten via de artikel 108-procedure, dan zal aan het onderwerp meer aandacht moeten worden besteed.

Het tweede lid bevat een hele reeks facultatieve weigeringsgronden, die over het algemeen voor zich spreken: B&W kúnnen op deze gronden weigeren, ze zijn er niet toe verplicht. Zo kunnen ze de ernst van de weigeringsgrond afwegen tegen het belang van de subsidiëring, kunnen zij eventueel passende verplichtingen aan de subsidie verbinden, wellicht gedeeltelijk weigeren – zo kan maatwerk worden geleverd.

Nog een opmerking bij onderdeel f. Als gediscrimineerd wordt bij het verlenen van toegang tot activiteiten, dan is gemeentelijke subsidie niet op haar plaats. Maar sóms is er een goede reden om de toegang tot een gesubsidieerde activiteit te beperken tot sommige groepen (en andere dus uit te sluiten), wanneer daarmee juist die groepen worden bereikt welke bereikt moeten worden; het zal hier vooral gaan om gevallen van ‘passende positieve discriminatie’. Dan is er geen reden om niet te subsidiëren, het tegendeel kan zelfs het geval zijn.

Bij subsidieregeling kunnen B&W aanvullende weigeringsgronden opnemen.

Artikel 8. Weigering van incidentele subsidies

In artikel 4:23 van de Awb is bepaald dat voor de verstrekking van incidentele subsidies geen wettelijke grondslag is vereist. Het is aan B&W om te bepalen of en welke delen van de Asv van toepassing zijn op de verlening of weigering van de aangevraagde incidentele subsidie (zie 2 lid 2 van de ASV). Dat geldt ook voor deze bepaling. Dit artikel geeft een kader voor het eventueel weigeren van een incidentele subsidie indien B&W dit artikel van toepassing verklaart op de betreffende subsidieaanvraag.

Artikel 9. Meldingsplicht subsidieontvanger

De meldingsplicht is bedoeld als tegenhanger van het geven van meer vertrouwen in de vorm van onder andere het niet standaard verantwoording afleggen bij subsidies tot € 10.000,- en het vragen van minder tussenrapportages.

De subsidieontvanger is verplicht tijdig bij B&W te melden als het aannemelijk is dat de gesubsidieerde activiteit niet, niet tijdig, niet geheel of niet volgens alle daaraan verbonden verplichtingen zal worden verricht. In dat geval zal de subsidie lager of op nihil kunnen worden vastgesteld of zullen nadere afspraken worden gemaakt over het aanpassen van de verplichtingen, bijvoorbeeld het geven van meer tijd voor de uitvoering van de activiteiten. Bij het niet voldoen aan deze meldingsplicht kan, indien dat achteraf mocht blijken, met toepassing van artikel 4:49 Awb alsnog de subsidievaststelling worden ingetrokken, omdat de ontvanger wist en behoorde te weten dat de vaststelling onjuist was. Terugvordering van de subsidie, inclusief wettelijke rente van het hele subsidiebedrag, kan in zo'n geval proportioneel worden geacht, omdat de ontvanger dan misbruik maakte van het gegeven vertrouwen, dat ten grondslag ligt aan de onderhavige subsidieverordening.

Artikel 10. Verplichtingen subsidieontvanger

Dit artikel bevat een bevoegdheidsgrondslag voor B&W om aan de subsidie bepaalde ‘bijzondere’ verplichtingen te verbinden, in aanvulling op wat reeds mogelijk is op grond van de Awb (zie artikel 4:37 van de Awb).

Wat betreft het eerste en derde lid wordt het creëren van deze mogelijkheid onder bepaalde voorwaarden geboden door de artikelen 4:38 (voor zover het betreft verplichtingen die strekken tot verwezenlijking van het doel van de subsidie) en 4:39 (voor zover het betreft verplichtingen die niet strekken tot verwezenlijking van het doel van de subsidie). In beginsel dient de verordening hiervoor een uitdrukkelijke grondslag te bieden, of – in het geval van verplichtingen die strekken tot verwezenlijking van het doel van de subsidie – de verleningsbeschikking.

Het eerste lid ziet op de verplichtingen die verband houden met de verwezenlijking van het doel van de subsidie. Daarbij kan bijvoorbeeld worden gedacht aan eisen inzake de deskundigheid van de personen die de te subsidiëren activiteit uit zullen voeren.

Het derde lid maakt het mogelijk om verplichtingen op te leggen die niet strekken tot verwezenlijking van het eigenlijke doel van de gesubsidieerde activiteit. Het betreft echter geen vrijbrief, deze verplichtingen moeten wel enig verband houden met de gesubsidieerde activiteit. Het kan bijvoorbeeld gaan om het opleggen van de verplichting om een extra inspanning te leveren om een bepaalde doelgroep te betrekken bij de gesubsidieerde activiteiten of om de activiteiten op de meest milieuvriendelijke manier uit te oefenen. Uit de wetsgeschiedenis blijkt dat met het opleggen van oneigenlijke subsidieverplichtingen terughoudendheid dient te worden betracht (Kamerstukken II 1993/94, 23 700, nr. 3, p. 66). Als B&W van deze aanvullende mogelijkheid gebruik maken moet dat duidelijk gemotiveerd worden.

In artikel 4:41 van de Awb is bepaald dat in bepaalde gevallen de subsidieontvanger, voor zover het verstrekken van de subsidie heeft geleid tot vermogensvorming, daarvoor een vergoeding verschuldigd is aan het bestuursorgaan. Deze vergoedingsplicht geldt echter alleen als hierin is voorzien in de verordening of subsidieregeling, of – als deze ontbreken – in de subsidiebeschikking. Daarbij moet zijn bepaald hoe de hoogte van de vergoeding wordt berekend (dit hoeft geen volledige compensatie te betreffen). Met het vierde lid krijgen B&W de bevoegdheid om hier uitvoering en invulling aan te geven. In de praktijk zal dit alleen aan de orde zijn bij rechtspersonen die jaarlijks subsidie ontvangen, maar het is ook mogelijk in andere gevallen.

Artikel 11. Egalisatiereserve

De figuur van de egalisatiereserve is gebaseerd op artikel 4:72 van de Awb. Een egalisatiereserve is een reserve van de subsidieontvanger waaraan als bestemming het dekken van exploitatierisico's is verbonden. De reserve wordt gevormd om tot een gelijkmatige verdeling van lasten te komen. Op grond van artikel 4:58 van de Awb is artikel 4:72 alleen van toepassing op per kalender- of boekjaar verstrekte subsidie aan een rechtspersoon en bovendien enkel als dat in de Asv, een subsidieregeling of bij de subsidieverlening is bepaald. De verplichting een egalisatiereserve te vormen als bedoeld in het eerste lid kan dus enkel aan rechtspersonen worden opgelegd, voor per kalender- of boekjaar verstrekte subsidies.

B&W kunnen bij een verleningsbeschikking voor een subsidie die per kalender- of boekjaar wordt verstrekt en die meer dan € 50.000 bedraagt bepalen dat de subsidieontvanger een egalisatiereserve dient te vormen (eerste lid). In dat geval komt het verschil tussen het vastgestelde subsidiebedrag en de kosten van de activiteiten waarvoor subsidie werd verleend ten gunste of ten laste van de egalisatiereserve. De reserve wordt dus gevormd uit exploitatieoverschotten om eventuele toekomstige tekorten op te vangen.

Omdat de egalisatiereserve dient om tekorten in het ene jaar te compenseren met overschotten in het andere jaar, heeft de toepassing alleen zin bij subsidies die in een reeks van jaren achter elkaar worden verstrekt.

Artikel 12. Wijzigen en intrekken subsidie

De Awb geeft in de artikelen 4:48 tot en met 4:51 een in beginsel gesloten stelsel van wijzigings- en intrekkinggronden. Maar buiten de Awb zijn naderhand ook andere gronden voor intrekking mogelijk geworden; het betreft met name 'verboden staatssteun' (het eerste lid) en de Wet bibob (tweede lid). Wijzigen of intrekken van een reeds verleende subsidie als blijkt dat die heeft geleid tot verboden staatssteun, is verplicht op grond van art. 107 en 108 VWEU en het daarmee samenhangende beginsel

van de 'Unietrouw', zo volgt uit de jurisprudentie van het Hof van Justitie van der EU. Om daarover geen misverstand te laten bestaan, is het van belang deze wijzigings- en intrekingsgrond in de verordening op te nemen.

De 'bibob-ingreep' is een mogelijkheid die de Wet bibob geeft mits ze is vervat in een wettelijk voorschrift, zoals een gemeentelijke verordening. Vandaar de wenselijkheid van het tweede lid.

Artikel 13. Directe vaststelling

Bij directe vaststelling hoeft de subsidieontvanger achteraf geen verantwoording af te leggen aan de subsidieverstrekker. De subsidieontvanger hoeft geen aanvraag voor subsidievaststelling (verantwoording) in te dienen. Hierdoor kunnen de lasten voor zowel de subsidieaanvrager als de subsidieverstrekker worden bespaard. In het geval van directe vaststelling (eerste lid, onderdeel a) kunnen de bewijsstukken van de prestatie direct met de aanvraag meegestuurd worden meegestuurd. Ook indien de activiteiten nog niet hebben plaatsgevonden, kan onderdeel a worden toegepast. De toepassing is dan onder meer afhankelijk van de aard van de subsidie (bijvoorbeeld een waarderingssubsidie) en risicoafweging van B&W. Steekproefsgewijze controle na de vaststelling is mogelijk, maar leidt alleen in bijzondere gevallen, zoals fraude, tot terugvordering.

In het geval van verlening, gevolgd door ambtshalve vaststelling (eerste lid, onderdeel b), wordt in de subsidiebeschikking vermeld wanneer de gesubsidieerde activiteiten moeten zijn verricht. De subsidie wordt vervolgens, binnen 8 weken na de datum waarop de activiteiten uiterlijk moeten zijn verricht, ambtshalve vastgesteld door de subsidieverstrekker. Door te kiezen voor het systeem van ambtshalve vaststelling is er juridisch meer mogelijkheid om op te treden, indien de gemeente bemerkt dat de activiteit niet (geheel) is gerealiseerd. De subsidie is immers niet bij verstrekking reeds vastgesteld. De subsidieontvanger dient, desgevraagd, op een door burgemeester en wethouders in de beschikking aangegeven wijze, aan te tonen dat de activiteiten, waarvoor de subsidie is verleend, zijn verricht en dat is voldaan aan de aan de subsidie verbonden verplichtingen. Burgemeester en wethouders kunnen steekproefsgewijs van deze bevoegdheid gebruik maken.

Artikelen 14 en 15 Vaststelling

Bij de vaststelling kan blijken dat het uiteindelijke bedrag lager uitvalt dan wat reeds aan voorschotten is betaald. Artikel 4:57 Awb voorziet dan in de mogelijkheid van terugvordering of verrekening.

Artikel 16. Hardheidsclausule

De toepassing van de hardheidsclausule dient beperkt te blijven tot individuele gevallen. De te treffen voorziening, die niet in de verordening is voorzien, dient altijd binnen de doelstellingen van de subsidie te passen.

Zodra de toepassing van een hardheidsclausule voor bepaalde gevallen voldoende is uitgekristalliseerd en daardoor een bestendig karakter heeft gekregen, dient dit beleid in de Asv of een subsidieregeling te worden neergelegd.

Artikel 17. Intrekking, inwerkingtreding en overgangsrecht

De Asv Noardeast-Fryslân is van toepassing op subsidieaanvragen die betrekking hebben op het jaar 2020 ongeacht de datum van de aanvraag

In het overgangsrecht is geregeld dat de oude en de nieuwe Asv enige tijd naast elkaar bestaan. Afhankelijk van wanneer de te subsidiëren activiteiten plaats vinden, is de oude Asv dan wel de nieuwe Asv van toepassing. Activiteiten die in of na 2020 van start gaan, kunnen worden gesubsidieerd op

grond van de nieuwe Asv. Gesubsidieerde activiteiten die vóór 2020 zijn of worden uitgevoerd, vallen nog onder de oude Asv's.

Toepassing van de oude Asv's geldt ook voor de vaststellingsbeschikkingen die in 2020 nog moeten worden genomen en voor de beslissingen op bezwaarschriften die betrekking hebben op 'oude' subsidies. De nieuwe Asv en de oude Asv's kunnen op deze wijze conflictloos enige tijd naast elkaar blijven bestaan: een bepaalde subsidie valt of onder een oude verordening of onder de nieuwe, maar nooit onder twee verschillende subsidieverordeningen tegelijk. Zodoende levert de wat onbestemde vervaldatum geen rechtsonzekerheid op.